

Twickel maakt toilet

Gietijzeren badkuipen, sanitair van porselein en persoonlijke toiletartikelen; tot en met 29 september worden historische objecten uit de badkamers van het kasteel tentoongesteld in de oranjerie.

Urinoir op benedengalerij

AUTEUR
Rob Bloemendal

ACTUEEL

Wie nu toilet zegt, bedoelt vaak de plee. Maar dat was ooit anders. Toilet verwees naar een fijne stof, als verkleinwoord van het Franse toile. Zo'n doek wat om een tafel was gedrapeerd waaraan je gaat zitten om je op te doffen, om 'toilet te maken'. Later kreeg toilet ook de betekenis van de kleding die men droeg: namiddagtoilet of avondtoilet. Deze tentoonstelling is een knipoog naar al die betekenissen. Warm water uit de kraan, een bad en wastafel met afvoer, een WC, alles met een chifon geurloos verbonden met het riool. Nu vanzelfsprekend, maar in de 19e eeuw hadden slechts enkelen een badkamer, of iets wat daar op leek. Twickel was daarin een echte voorloper. Super luxe en kostbare techniek werd geïmporteerd uit Frankrijk en Engeland. Zelfs een watertoren werd gebouwd om de juiste waterdruk in de badkamers te garanderen. En het bijzondere is dat zoveel van die techniek bewaard is gebleven. Ook veel andere hulpmiddelen om toilet te maken zijn nog aanwezig in het kasteel. Loodzware gietijzeren badkuipen, zinken heupbaden, voetbaden, kinderbaden, lampetstellen, bidets in alle vormen en maten, Chinese pispotten uit de

18e eeuw en zelfs po's speciaal voor dames (de zogenaamde Bourdaloue). Voor de bewoners, uiteraard, in een andere kwaliteit dan voor het personeel. En er werd wat afgesjouwd met gieters warm water en emmers vuiligheid. Een dagtaak. Het personeel had het overigens niet slecht. Op Twickel is nog een unieke personeelsbadkamer uit ca. 1920, met centrale verwarming, elektriciteit en stromend warm en koud water. Afgelopen winter is deze badkamer met een tweetal personeelskamers gerestaureerd en is de originele inrichting teruggeplaatst.

In de oranjerie tonen we deze zomer een selectie van deze objecten. Een Engelse spa met bad en douche die oorspronkelijk in de zuidvleugel stond, is weer opgebouwd. Er zijn toilettafels, baden en een selectie van sanitair porselein van 1700 tot circa 1930. Daarnaast is er ook een keur aan persoonlijke toiletartikelen, vooral van het echtpaar Roldophe en Marie van Heeckeren van Wassenaer.

Het rijk geïllustreerde boek 'In Weelde Baden – de badkamer in het Nederlandse interieur' begeleidt de tentoonstelling en is voor de speciale prijs van 17,50 euro verkrijgbaar in de landgoedwinkel.